

Марокко) [4, 5]. Одним із перших кроків на шляху до співпраці з питань раціонального використання природних ресурсів та забезпечення збалансованого господарювання на природних територіях, зокрема на територіях та об'єктах ПЗФ України, для науково-педагогічних працівників зазначених вище кафедр стали заходи, спрямовані на популяризацію природних рекреаційних територій та об'єктів ПЗФ, організацію спільних еколого-просвітницьких та науково-практичних конференцій за сприяння місцевих органів самоврядування, громадських екологічних організацій [6]. Серед важливих напрямів роботи в ДЕА - підписання відповідних угод про співробітництво з науковцями, міжнародними організаціями, представниками бізнес-структур інноваційного, екологічного, ресурсозберігаючого профілю діяльності. Свої зусилля науково-педагогічні працівники зазначених кафедр спрямували на формування відповідних цільових тематичних планів навчання на курсах підвищення кваліфікації, зокрема для визначення сильних і слабких сторін господарської діяльності на природних територіях. SWOT-аналіз установ ПЗФ має стати основою для формування відповідних програм їх розвитку. Передумовою для розробки нової програми розвитку природних територій, на думку автора статті, мають стати відповідні технічні завдання, спрямовані на вивчення, моніторинг, аналіз, та їх проектні рішення. Ці важливі питання обговорюються на практичних заняттях із слухачами ДЕА. Також однією з особливостей навчання на курсах підвищення кваліфікації в ДЕА є обмін досвідом з питань ефективного збалансованого господарювання на природних територіях, впровадження інноваційних технологій у сфері рекреаційної діяльності.

Отже, із наведених у статті прикладів можна зробити висновок про необхідність регулярного підвищення рівня знань, опанувати досвід інших країн та вчитися аналізувати свої дії в контексті збалансованого розвитку. Важливою ланкою в освітньому процесі України має стати екологізація системи підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів для усіх галузей народного господарства, серед яких вагому роль мають такі сфери діяльності як рекреаційні послуги та екологічний туризм. За умов глобалізації процесів у світі, впливу економічних, екологічних і соціальних процесів на довкілля не можна бути осторонь необхідності розробити реально готовий до впровадження механізм реалізації екологічно прийнятних програм і планів, спрямованих на гармонізацію громадянського суспільства. На думку автора статті, на підставі фахового інформування про існуючий стан довкілля, аналізу фактичного антропогенного навантаження на природні території та об'єкти, місце людини в урбанізованому середовищі сприяння мотивації до збереження та відновлення природних ресурсів, впровадження ресурсозберігаючих технологій, вирішення конкретних екологічних питань на місцях та спонукання до стратегічного мислення є одним із основних завдань освітніх програм екологічного спрямування.

Список використаних джерел:

1. www.menr.gov.ua.
2. www.dea.gov.ua.
3. ПЕРЕЛІК платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду / затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 р. № 1913 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 2 червня 2003 р. № 827).
4. <http://hdr.undp.org>
5. http://whglibdoc.who.int/publications/2010/9789241500265_eng.pdf
6. <http://www.koloobig.pp.ua>.